

Lietuvių S-gos Brazilijoje Organas
Leidėjas: LIETUVIŲ S-GA BRAZILIJOS
Atsakomasis redaktorius
Dr. Egaz Muniz Moreira Landim
Faktinis Redaktorius
Stasys Vancevičius
Rankraščius redakcija taiso savo nuostip-
ra. Nesunaudojant rankraščių nesaugo
ir savo lėšomis negrąžina.
Už apmokamus skelbimus neatsako.

LIETUVIS

O maior e mais antigo jornal lithuano na America do Sul
Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

Prenumeratos kaina:
Brazilijoje metams 12 milreisu, pusmečiui
6\$000. Pietų ir Šiaurės Amerikoje: me-
tams 15 milreisu, pusm. 8 mlr.
Lietuvoje ir kitur užsieny metams 20 mlr
pusmečiui 10 mlr.
REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS
ADRESAS:
Rua Bandeirantes, 474 Tel. 4-3925
Caixa Postal 1764 São Paulo.

11-ti METAI.

SAO PAULO, 1939 m. Kovo - Marčo mėn. 11 d.

NR. 10 (531)

Dievui Tėvynei ir Artimui.

Kovo 5 d. jaunutė mūsų skautų organizacija šventė savo gyvavimo penkmetį. Šventė pradėta pamaldomis šv. Juozapo bažnyčioje, Villa Zelinoje. Pamaldose dalyvavo apie 60 uniformuotų skautų, visa vadovybė, skautų rėmėjų būrelis pirm. Konsulas A. Polišaitis su šeima, kons. sekret. p. J. Čiuvinškas, skautų rėmėjai, tėvai ir pilnutėlė bažnyčią mūsų tautiečių. Prieš pat pamaldas kun. P. Ragažinskas pašventino gražią skautų vėliavą, kurią jiems sukaktuvių proga įtaisė sk. rėmėjų būrelis. Prie vėliavos pamaldų metu garbės sargyboje stovėjo sk. rėmėjai d-ras J. Zabruckis, p. F. Čemarka ir du skautai. Kun. P. Ragažinskas ta proga pasakė gražų, skautams pritaikintą pamokslą. Po pamaldų visi skautai, išsiričiau, su vėliava priešaky, grojant būgnams, žengė į D. L. K. Vytauto mokyklą, kur turėjo įvykti oficialinė ir linksmoji šventės dalis.

Po švilpuko skautai išsiričiau ja skiltimis parado tvarka. Įeinant Konsulas šios šventės vyriausias asmuo. Skautai jį pagerbia ir atsako į pasveikinimą skautų sūkiu „vis budžiu!“ Konsulas sako kalbą, kurioje gražiai apibūdina skautybės tikslus, pagrindinius dėsnius ir ragina skautus stengtis būti tikrais skautais, o vadovybę — vesti skautus tikru skautiškiu keliu. Baigęs liepia įnešti vėliavą. Skautai gerbia vėliavą didžiuoju salutu. Konsulas įteikia vėliavą skautų vadui p. Ed. Pažerai. Šis priklaupia, bučiuoja vėliavos kraštą ir perduoda vėliavą skautams. Seka įspūdinga kalba. Paminėjęs šios šventės pobūdį, trumpą šv. Kazimiero biografiją, São Paulo lietuvių skautų įsikūrimo pradžią, nukreipia visų akis į vėliavą.

„Kada aš pasižiūriu į gražią skautų rėmėjų būrelį mums padovanotą vėliavą, mane paima džiaugsmas ir kartu nerimas. Mane džiugina jos turtinumas, gražumas, spalvų suderinimas. Bet kartu mane ima baimė ar mes sugebėsime tą vėliavą tinkamai gerbti ir ją mylėti. Aš matau jūsų, brangūs broliukai — sesutės skautai, akys atsaką „taip“. Aš jaučiu kad jūs norite pasakyti, kad mes neapvilsimė mūsų globėjų ir būsimė tikrai gerais skautais... Mes — jaunimas baurimės tokiais žmonėmis, kuriems, nieko nėra šventa, kurie tik sau gyvena, kurie neturi kilnių idealų, kurių Dievas yra pilvas. Mus vilioja kilnūs idealai. Mūsų priešaky plėvėsuoja nauja vėliava. Tai nėra mūsų stabas, mūsų Dievas, kuriam mes meldžiamės, bet tai taip pat nėra paprastas, gražiai išsiūtas šilko

gabalas... Vėliava tai simbolis, tai ženklas mūsų idealų, — visa to, kas mums brangu ir šventa. Štai viršutiniame kampe matome išsiūtą Brazilijos vėliavą. Tas reiškia, kad mes gerbiame ir mylime tą šalį, kuri mums yra antroji tėvynė. Žemiau — trispalvė Lietuvos vėliava. Ką reiškia jos spalvos? Geltonoji — Lietuvos auksą — geltonuojančius Lietuvos laukų javus, kurie rudenį prinokę, kaip gyvas auksas, vėjo pučiami, liuliuoja ir blizga saulės spinduliuose. Žalioji — Lietuvos girias ir pievas, kurioms panašių savo grožiu nėra visame pasaulyje. Raudonoji — karštą meilę, kuria lietuviai myli savo tėvynę ir yra pasiryžę dėl jos laisvės net kraują pralieti. Toliau matome skautų ženklą...“

Po skautų vado kalba skautų rėmėjų būrelis vardu p. F. Čemarka, kuris pažymi skautizmo pasaulinę reikšmę ir linki mūsų skautams sėkmingai veikti. Mokyklų inspektorius p. S. Bakšys paaiškina, kas yra skautų rėmėjų būrelis, jo tikslus ir darbus. Kons. sekret. p. J. Čiuvinškas plačiai nupasakoja vėliavos reikšmę ir ragina skautus garbingai nešioti savo vėliavą. Pagaliau d-ras J. Zabruckis, buvęs Vilniaus skautas, karštais žodžiais ragina skautus visur ir visada budėti. Giedami Lietuvos ir Brazilijos himnai.

Prasideda linksmoji dalis. Skautų choras gražiai sudainuoja apie 10 dainų. Paskiau kieme skautai daro gražius gimnastikos pratimus su vėliavėlėmis. Visi gerai išmokyti, judėsiai vie nodi, darnūs. Sugrįžusi į salę publika dar turėjo progos išklauti sūkius ir dainas. Joms pritarė kanklėmis skautė Martinaitytė. Jų pasirodymas buvo ypatingai šiltai sutiktas, nes mūsų dainininkės netik turi gerus balsus, bet taip pat moka jausti ir yra gerai muziko p. Gudavičiaus parengtos. Del laiko stokos teko programai žymiai sutrumpinti ir atj dėti kitus nu-risus sekantį šventę.

„Lietuvio“ redakcija, kuriai fikrai rūpi lietuviybė, mūsų kolonijos kultūrinė pažanga ir jos ateitis, skautų organizacijai teikia ypatingos reikšmės, nes ji auklėja jaunimą būti savarankiškais, veikliais, naudingais, tvirtos valios žmonėmis, siekiančiais gyvenime kilnių tikslų. Tad dirbkite skautai DIEVUI, TĖVYNEI IR ARTIMUI.

— Iš Londono pranešama, kad Anglijos karalius ir karalienė šių metų gegužės 6 dieną vyks su oficialiu vizitu į Kanadą.

Sukilimas Madride.

Prieš kelias dienas Ispanijos sostinėje Madride įvyko anarchistų ir komunistų sukilimas. Sąryšy su tuo buvo pašalintas buvęs vyriausybinių ministras pirminkas dr. J. Negrin, kuris išvyko į Prancūziją. Naujaisiais žiniomis, sukilėliai prieš vyriausybinių valdžią vėl pasidavė. Laikraščiai rašo, kad generolas Miaja paskelbė į tautą atsisaukimą, kuriame sako, kad civilinis karas Ispanijoje baigtas. Kiekvienu momentu laukiama, kad generolo Franco kariuomenė įžengs į Madridą.

12 vyriausybinių karo laivų pasidavė Prancūzijai.

Po ministro pirmininko J. Negrino nuvertimo vyriausybinių karo laivyne kilo tikras sukilimas. Iš Tuniso pranešama, kad 12 vyriausybinių karo laivų įplaukė į Tuniso uostą ir pasidavė Prancūzijos valdžiai. Visi karo laivai Tunise buvo nuginkluoti ir jų igula priglausta Prancūzijos teritorijoje.

São Paulo turės dideli teatrą.

„Folha da Noite“ praneša, kad São Paulo mieste bus statomas naujas milžiniškas teatras, kuriame galės tilpti 5.000 žmonių. Teatro statyba kainuosianti apie 4 milijonus milreisu.

Gen. Franco ir toliau reikalauja pasiduoti.

Iš Burgos pranešama, kad Ispanijos karas tuojau gali būti sustabdytas tik vyriausybiniams pasidavus be jokių sąlygų. Gen. Franco esąs nusistatęs nenusileisti ir nesudėsias ginklų, kol vyriausybiniškai nebus visiškai nugalėti.

Didžiosios valstybės ruošiasi karui.

Laikraščių žiniomis, ne tik Italija ir Prancūzija, bet taip pat Anglija ir Vokietija smarkiai ruošiasi karui ir skubiai ginkluojasi.

Anglijos karo ministras anglų parlamente pareiškė, kad Anglija privalo rimtai pasiruošti būsiamiems įvykiams Europoje. Anglų ministro pareiškimas padarė didelį įspūdį Vokietijoje.

— Rio de Janeiro laikraščiai praneša, kad Brazilijos švietimo kongresas atidėtas 1940 m.

— Į tarptautinę parodą Newjorkoje ruošiasi vykti iš įvairių

Rio de Janeiro lietuvių žiniai.

Kadangi Rio de Janeiro lietuvių S-gos „Vilnis“ šauktasis su sirinkimas kovo 5 dieną neįvyko, tai susirinkimas šaukiamas antru kartu kovo 19 dieną, 3 val. po pietų, rua Senador Dantes, 121 (rusų klubo patalpoje).

Visi nariai ir svečiai kviečiami dalyvauti.

Valdyba.

Brazilijos vietų labai daug lankytojų.

— Buvęs Amerikos užsienių reikalų sekretorius pasakė kalbą, kurioje nurodo, kad Amerikai privalo stoti šalia demokratijų prieš diktatūras.

— Vokietijos laikraščiai visą laiką smarkiai puola Amerikos prezidentą Rusveltą, kuris drąsiai ir energingai kelis kart pasisakė prieš karą ir vokiečių bei italų agresingą politiką Europoje.

— Italijoje nutarta pakelti darbininkams atlyginimas nuo 6% iki 10%.

— São Paulo mieste Pinheiros rajone sudegė autobusų garažas. Gaisro padaryti nuostoliai siekia 500.000 milreisu.

— Naujasis Brazilijos ambasadorius Šiaurės Amerikai Vašingtone įteikė kredencialus prezidentui Ruzveltui.

— Vokietijos laivu „Monte Paschual“ į Braziliją atvyksta 263 žydų šeimos, kurios čia apsigyvens.

— Japonijos laikraščiai praneša, kad Sovietų kariuomenė jau kelis kartus įsibrovusi į Mandžirijos teritoriją. Japonija pasiūtė Maskvos vyriausybei protesto notą dėl Mandžirijos pasienio incidentų.

— Amerikoje išrastas naujas motoras lėktuvams, kuris esąs daug lengvesnis ir patogesnis už iki šiol buvusius lėktuvų motorus.

— Šiais metais sueina 50 metų nuo Brazilijos Respublikos paskelbimo. Šias sukaktuves ruošiamasi iškilmingai paminėti. Rio de Janeiro mieste bus atidaryta didžiulė paroda, kurioje dalyvaus vietos ir užsienių firmos.

— Vengras Jena Brazel, kuris turi 2 metrus ir 10 centimetrų aukščio už 2000 dolerių par davė savo sketelą Pensylvanijos universitetui.

— Jau galutinai atrinkti ir išsiųsti eksponatai Newjorko parodos Lietuvos skyriui.

Artinasi Prancūzijos prezidento rinkimai.

Laikraščių žiniomis, prancūzai gyvai susirūpino būsimaisiais Respublikos prezidento rinkimais. Iki šiol nėra nei vieno rimtesnio kandidato. Spėjama, kad bus vėl perrinktas dabartinis prezidentas Lebrun.

Popiežiaus vainikavimas.

Kovo 12 dieną Vatikane įvyks ta iškilmingas naujojo Popiežiaus Pijaus XII vainikavimas. Iškilmėse dalyvaus labai daug užsienio diplomatų. Naujasis Popiežius iš viso pasaulio gaus labai daug sveikinimų. Spėjama, kad naujasis Popiežius Pijus XII eis mirusiojo Popiežiaus Pijaus XI pėdomis ir dirbs taikos labui.

Sukilėliai pasiruošę

Naujų žinių praneša, kad Ispanijos sukilėliai vis dar atidėlioja savo žygį į Madridą. Kilię Ispanijos sostinės viduje sukilėlių revoliucija sulaukė sėkmingos ofensyvą. Gen. Franco laukia, kol Madridas pasiduos be jokios kovos. Sukilėliai yra pasiruošę kiekvienu momentu pulti ir užimti Madridą, bet mano, kad vidaus netvarka privers Madrido ginėjus sudėti ginklus.

— Seime, svarstant puskarininkams atlyginimo pakėlimo klausimą, buvo išaiškinta, kad Lietuvos kariuomenė Europoje geriausiai maitinama. Tiktai an glų samdomi kareiviai gauna geresnį maistą negu lietuviai.

— Lietuvos vyriausybė, kaip Latvija ir Estija, pripažino Ispanijos gen. Franco vyriausybę. Francas netrukus paskirsias Ispanijos atstovą Baltijos valstybėms.

— Kaune lankėsi garsoji pasaulinio masto lakūnė rekordininkė australietė Džiū Batten, kuri čia skaitė paskaitą apie savo skridimus. Aviacijos sluoksniai ją labai šiltai priėmė. Aero klubas išrinko savo garbės nariu.

— Nuo kovo mėn. 1 dienos vėl atnaujintas orinis susisiekiimas Berlyno — Helsinkio ir Varšuvos — Helsinkio oro linijų, kurių lėktuvai skraido per Lietuvą ir sustoja Kauno aerodrome. Nuo gegužės 1 dienos atidaryta Lietuvos orinio susisiekiimo linija tarp Kauno ir Klaipėdos — Palangos.

Iš Lietuvos

Rūpinasi cemento gamyba Lietuvoje.

Lietuvoje kasmet vis plečiama mūrinė statyba. Yra sudarytas planas pagyvinti mūrinę statybą ir sodžiuose. Statybai daugiavartojama cemento, kuris iki šiol perkamas užsieniuose. Pernai cemento buvo įvežta 120,000 tonų už 6,200,000 litų (1937 metais — 95,000 tonų už 4,365,000). Taigi pernai cemento įvežimas palyginus su 1937 metais, padidėjo arti 30 procentų. Cementas sudaro apie 3% viso Lietuvos importo.

Toks žymus cemento suvartojimas ir nuolatinis to suvartojimo augimas verčia susirūpinti cemento gamyba Lietuvoje. Jau padaryti tyrinėjimai ir surasta

vieta cemento gamybai reikalingos žaliavos. Tinkamiausia vieta pirmajam cemento fabrikui esanti Skirsnemunėje, ant Nemuno kranto, netoli Jurbarko. Cemento fabriko steigimas vis buvo atidėliojamas, nes tokiam fabrikui pastatyti ir naudoti reikia iki 5,000,000 litų. Kadangi neatsiranda privačių pramonininkų, kurie galėtų ir norėtų į cemento gamybą tokią pinigų sumą įdėti, tai būsimi steigta akcinė bendrovė, kurios akcijų daugumą nupirks vyriausybė. Cemento gamybos klausimas artimiausiu laiku busias galutinai išspręstas.

Vokiečių kariško lėktuvo nelaimė Klaipėdos krašte.

Klaipėdos krašte, Pagėgių apskrityje, vieną pavakare pasirodė vokiečių kariškas lėktuvas, kuris ligai sunki atrodė. Kad lėktuvas įlesko vietos, visi žemai skrisdamas, užkūrusis žvilkstis, tuojuo viršuje. Iš paties krito bėgimo pakabėje lėktuvas visai suduzo. Lėktuvo žvilkstis tuojuo viršuje išėjo visai sveikas, o lėktuvas išmėrkiai sutrenktas ir netekęs samonės. Tačiau lakūnas tuojau atsipeikėjo; pabaltės valstybių neutralumo įstatymų suorganizavimas.

aškiejo, kad jis nesmarkiai buvo sužeistas. Tuojau į nelaimės vietą atvyko Vokietijos konsulato Klaipėdoje atstovas. Lakūnai buvo nuvežti Pagėgių ligoninę, kur jiems suteikta pirmoji pagalba. Paaiškėjo, kad suduzusio lėktuvo buvo vokiečių kariškas imo komas lėktuvas. Lakūnai paklydę ir manė, kad jie esą Kara jausiausios apylinkėse. Lėktuvo likavimas ir lakūnai gražinti. Vokietijai šis reiškinys kėlė nerimą, ir per ateinančią konferenciją Zenevoje.

116 metų senelis.

Tomas Jonas Dumšė iš Pabaisko valsč. Ukmergės apskr. šiomis dienomis susilaukė 116 m. amžiaus. Manoma, kad tai bus seniausio amžiaus žmogus visoje Pabaltėje. Teigiama, kad tuo lietuvišku Matuzaliu susidomėjo Lietuvos mokslininkai.

Be to, kažkurios anglų kino-kronikos firmos agentai nori šį lietuvišką Matuzalį nufilmuoti.

Pakeičiamas darbo laikas valdinėse įstaigose.

Sausio mėn. 31 d. Ministrų Tarybos posėdyje buvo nutarta nuo gegužės 15 d. ligi spalio 1 d. visose valdinėse įstaigose darbą pradėti ir baigti vieną valandą anksčiau, būtent nuo 7 iki 13. Nuo spalio 1 iki gegužės 15 d., t. y. rudens, žiemos ir pavasario laiku, valdinėse įstaigose lauktai įvesti septynių valandų darbo diena.

Smarkiai baudžia chuliganus.

Paskutiniuoju laiku Kaune labai padažnėjo įvairūs užpuolimai, langų daužymas ir kt. Policija pradėjo išsišokėlius gaudyti ir smarkiau juos bausti. Šiomis dienomis apskritys viršininkas nubaudė visą eilą asmenų. Smarkiau bus baudžiami mušeikos visame krašte.

20.000 Kauniečių serga gripu.

Kar šiuo Kauno gydytojų teigimu, šiuo metu Kaune serga gripu nemažiau kaip 20.000 gyventojų. Yra nemaža seimų, kur serga visi šeimos nariai.

Lietuviškos pamaldos Paryžiuje.

Nepriklausomos Lietuvos pasakymo šventosios vasario 16 d. Paryžiuje šiemet buvo iškilmingai minima. Vasario 16 d. 10 valandą arti Lietuvos Pasiuntinybės esančioje baznyčioje St. Charles de Monceau įvyko iškilmingos pamaldos. Pamokslą prancūzų kalba pasakė generolinis vikaras kanauninkas Quénet, o lietuvių kalba — kunigas Lipnickas. Paryžiaus lietuvių kolonijos dvasios vadas. Per mišias giedojo baznyčios choras ir Lietuvos operos dainininkas Andrejevas. Po mišių buvo iškilmingas „Oramus“ už Lietuvos ir mūsų Tautos Himnas. Baznyčia buvo papuošta tautinėmis lietuvių ir prancūzų vėliavomis.

Norima steigti naują kurortą.

Selių apskrities veikėjų tarpe kito sumanymas paversti Baltosiskiu vietovę, kuri yra prieš lenkų pusėje esantį Druskininkų kurortą, vasarviete ir tokiu būdu pritraukti į šias nepaprastai gražias apylinkes vasarotojų ar besigydančių nuo įvairių ligų. Tai būtų lyg lietuviški Druskininkai ir galėtų daug kam Lietuvoje imponuoti, nes prieškariniai laikais buvo madoje gydomi šaltiniai.

Emigracija į Ameriką.

Pastaraisiais mėnesiais nepaprastai sustiprėjo emigracija į JAV. Turimomis žiniomis šiuo metu emigracijos kandidatai į JAV Lietuvoje jau turi laukti net 10—12 mėnesių savo eilės, nors jų visi dokumentai jau yra visiškai tvarkoje, nes į JAV emigrantai įsileidžiami tik pagal nustatytas kiekvienai valstybei normas. Tuo tarpu, dar pernai metais ir net dar praėjusią vasarą emigracijos iš Lietuvos į JAV nebuvo pilnai išnaudotos ir tada eilės visiškai netekdavo laukti.

Šventosios uosta reikėtų praplėsti.

Ministrų Tarybai pateiktas Susisiekimo ir jos projektas, pagal kurį Šventosios žvejų uostas būtų praplėstas ir paverstas pagalbinio uosto Klaipėdos uostui. Projekte nurodoma, kad ir šiaip tenka kas metal Klaipėdos uosta plėsti, tačiau didesnė būtų nauda, jei Klaipėdos uostas būtų atpalaidatas nuo javų ir kitų sunkių krovinių eksperto ir šis eksportinis krovimas būtų pavestas tokiam pagalbiniam Šventosios uostui, kurį tik reikėtų tinkamai praplėsti, kad galėtų įplaukti prekiniai laivai. Tam reikalui reikėtų asignuoti kelio-lika milijonų litų, nes dar reikėtų šventąją per Palangą sujungti gelžkelio ligi Kretingos.

Vilko lenktynės su automobiliais.

Aną dieną Kauno Klaipėdai neįaudindavo kieto materialisto dvasia. Dabar, kada jau turime apytikrį Razo portretą, pažvelkime kurios priežastys jį vertė slankioti apie Stakneviečių sodybą. Razon pripuolamai pažino Stakneviečių Zelmą ir dora lietuviškos mergaitės širdis sužadino jau miegančią, 45 metų amžiaus rusą aistrą. Minčių ugdoma aistra nenykta, nespelnėja bet uždega, pavergia visą silpnavalio individo asmenybę... Bėgo, ritosi dienos, savaitės — Razon savo atsilankymais ir įkyriū besipiršimu sukėlė kaime daug spėlojimų. O Zelma? Ji visa širdimi purtėsi nuo to mongolų palikuonio! Ji jautriai stengėsi nukreipti tėvų įkalbinėjimus ir atkakliai laikėsi minties, kad lietuviškas širdis gali būti atiduota tik lie-

dos ruožė automotris. Tai buvo seną vilką. Tai buvo 80 km per valandą. Ant žinkelio bėgių stovėjo vilkas pamatęs šviesas, pradėjo išilgai bėgių pirm automotris bet išbėgti nepajėgė ir suvažinėtus.

Klaipėdoj atidarom lenkų konsulas.

Lenkai pirmiausia steigia vo konsulatą Klaipėdoje. Lenkų konsulas Klaipėdoje įsigy ir nuosavus namus. Nuo vasario 15 d. lenkų konsulatas Klaipėdoje jau pradėjo veikti.

4.000 tonų taukų iš Lietuvos į Lenkiją.

„Kurjer“ Wilenski“ praneša Varšuvos, kad lietuvių prekybos susitarimo ribose, kur riebalių pramonė už Lietuvos 4.000 tonų taukų mil. 200 tūkst. žlotų.

Bus kontroliuojami sienio firmų atstovai.

Finansų ministerija, jau pagė įstatymo, projekta, numatoma įvesti leidimų firmų prekybiniam įgaliojimui ir šiaip užs. prekybos bėms įstatymo projekto yra įvesti tinkamą kontrolę, kuri prekybiniai atstovybių lūi. Prekybos departamenturės specialių revizorių, kuri tuos prekybinis ir įgaliojinius prižiūrės ir kiekvieno metu pareikali, tiktai reikalingas žinias, je pat tikrinti tą atstovybių tinių knygyvedybą ir susirūjima. Esą tas reikalas kilęs, ūkiškais sumetimais, bet į pat ir krašto saugumo sumi mai, visų pirma dėl to, siuo verslu Lietuvoje vėna nemaža svetimsalių.

Lietuviškos širdies simfonija.

(Tasas is 9 Nr.)
Jis greitai mairė groivysis tepdamasis girdėjo išpažint. Kurio davo patiketa ažuoliner Rūpiniojėlo širdžiai.
Kas jis buvo?
Tai Didžiojo karo palikonis.
Griūvančios rusų armijos vieno pulko raštinnikas, kuris nebūskriaudė savęs ir bėgdamas iš dezorganizuojamo pulko, pailengvino jo išdą, prie kurio priėtu — turėjo gėrą progą.
Aukštas žlunganciai armijai būtų buvęs tik sunkenybė, o ta aplinkybė mokojo įvertinti ir Stražovą.
Vėliau jis sulietėvėjo Anadolij Stražov, virto lietuviškuoju Anadolijum Razu.
Nors ne daug kas žinojo tikrąją Razo kilmę, bet visi pažino

biandio jų paskutinį kraujo lašėlį, piktai bedžiūgaujantė kaimynų vargais, nelaimėmis... Toks buvo anksčiau matytos scenos liudininkas! Pas kryžių jis pateko ne atsitiktinai, ir ne todėl, kad būtų reikalingas esąs. Ne! Dabar jis demotiskai sąjpydamasis sėdėjo pamiskėje, ir galbūt, kūrė savo tolesnius planus... Žema kaktas, šaltos, bespalvės ir persmerkančios akys, visuo-met rusvais gyvaplaukiais apaugęs veidas — nedarė per daug malonų įspūdį. Jei jis būdavo piktas — tada jo žvilgnis tapdavo neužmirštamam... Sarkazmiška šypsena retai nuslinkdavo nuo plonu, nemaloniai iškreiptu lūpu. Abejingumas — svarbiausias jo charakteristikos bruožas. Abejingas viskam kas dėjos aplinkui: tiek sielvarto aimanomstiek liūdesiui, skurdiui, tiek bado šmėklai, kuri nebuvo svetima vokiečių okupacijos išglamonėtame krašte. Skausmo ašaroms

SKAITYK IR PLATINK LIETUVIŠKĄ
Niekam nebuvo paslaptis, Razon su Stakneviečiais riki reikalai.
Karo audry nuniokotas atstatant buvo labai reikalingi lėšų. Vėliau Stakneviečius norėdamas praplėsti ūki, ko iš kaimyno nemazą sklypa ir dėl to, aplinkinių ventojų žiniomis, jis buvo kai įklimpęs Razo kišenėje.
Atėjo treji, iš eilės, mėnesiai, laukiuose. Javai su Seleniečius prislėgė vadina jo krizio letena. Apie gražinimą negalėjo būti nebūbos, nes daugumas ieskojo traukti naujų.
Ir tokiu metu iškilė Razo pasipiršimas.
Iš karto tėvas nenorėjo girdėti jo meilikaujamų žodnes Zelmos širdis jau buvo duotas kifam!
Tai įvyko prieš vienerius tuos laiko.
(B. d.)

Ar tik ne antras trikampis? Kaip saugojami diktatoriai?

Lietuvos banko aukso fondas.

Reikia pripažinti, kad Hitleris pradėjęs griauti Versalio sutarties nustatytą tvarką Europoje, draugų ir sąjungininkų neturėjo. Tačiau laikui bėgant atsirado bičiulių, kurie savo interesų dėlei, pradėjo Hitleriui rodyti nors dirbtinį prielankumą. Pirmoji Japonija. Nors Japonijos ir Vokietijos imperialistinė ekspansija ne tik nesutampa, bet dargi kai kuriais atvejais priešinosi, tačiau jas sieja ta pati iškaba, kuria prisidengusios vykdo savo planus. Ta iškaba, tai kova su kominternu. Tuo remdamasis Hitleris tapo visagaliu Vokietijos vadu, o Japonija okupuoją Kiniją. Be to, Japonijos žygiai Kinijoje kelia didelį nerimą Sovietų Rusijoje, Anglijo-

patogų ir įmanoma. Dėl to Anglija su Prancūzija, būdamos šių dinamiškųjų valstybių pašonėje, jau nuo Didžiojo karo laikų solidariai viena su kita bendradarbiauja. Tas jų bendradarbiavimas Paryžiaus—Londono ašimi, nukreiptas prieš Rymo—Berlyno ašį. Nors ši ašis yra didelė militarinė jėga, tačiau iki šiol trikampio narės ją dažnai bagatelizuodavo, nesiškai tydavo su jos grėšimais ir protestais ir darydavo savo. Tuo būdu trikampio replės ašį spaudė vis labiau, artinosi prie jos turtų vis arčiau. Pasigirsta, kad įvairiose Atlanto, Didžiojo vandenyno salose ir šiaip Viduržemio, Baltijos jūrų pakrantėse

Liūdni Jugoslavijos karaliaus Aleksandro, buvusio Austrijos kanclerio Dolfuso, Prancūzijos prezidento Dumergo likimo pavyzdžiai verčia nuolat būti, saugant įžymiąsias asmenybes, kaip Stalinas, Hitleris, Musolinis...

Jų gyvybei nuo galimo pavojaus apsaugoti išdirbta ištisa apsaugos priemonių ir būdų sistema.

Kaip saugojamas Hitleris. Vokietijos fiurerio asmens ir gyvybės apsaugos sistemoje yra keturi pagrindiniai dalykai. Pirmas — jis pasirodo, atvyksta kur netikėtai, be jokių pranešimų ar įspėjimų iš anksto arba vėl — neatvyksta į iškilmės, kuriose laukiamas, o atsilanko tuo pa-

burgas atidaryme ir „Vokiško Meno Rūmų“ Miunchene kertinio akmens padėjime.

Dėl kažkokio keisto nesuspriktimo fiureris dalyvavo vienu metu abiejose iškilmėse, bet kuriuose buvo tikrasis Hitleris, net jo artimieji neįstengė pasakyti.

Vadinasi, tą valandą, kada antrininkas važiuoja apžiūreiti naują kelią, audringai sveikinamas minios ir saugomas ilgom grandim veidu į minią stovinčių karių — naujas apsaugos būdas, kad sargyba galėtų geriau sekėti minią — Hitleris atvyko į Miuncheną — arba ir atvirkščiai, nes fiurerio antrininkas, kuriam mokama labai didelė alga, yra labai panašus į Vokietijos vadą.

Atrodytų, jog didžiausias pavojus galėtų būti atsilankant Hitleriui į vieną Berlyno kavinę, kur jis dažnai užėina išgerti arbatos. Hitleriui esant kavinėje niekas netrukdomas užėiti į vidų ir net užimti gretimą su fiurerio staliuką. Prie durų įstovike letas patikimų rudmarškinčių, pa sirošusių kiekvienu momentu, jei tik pastebėtų ką įtartino, šaudyti.

Kitas pavojingas momentas yra tada, kada Hitleris važiuoja automobiliu pro jį sveikinantią minią. Jis virsta puikiu taikiniu ypač dar ir todėl, kad yra pratęs atsakinėti į sveikinimus stacias automobiliu. Tiesa, pavojų kiek sumažina jo nešiojami po rūbais šarvai. Be to, užpakalyje visada sėdi penki rinktiniai šauliai ginkluoti šautuvais ir pistoletais.

Operon ir teatro su Hitleris atvyksta netikėtai, paprastai jau vaidinimui prasidėjus, o išvyksta dar prieš pabaigą.

Musolinio apsauga. Italijos dučas saugumą patikrinti naudoja mos beveik visos aukščiau apšytos priemonės. Skirtumas tačiau toks, jog dučas buvimo vieta daug pastovesnė, tikslesnė ir daug kam žinoma.

Tiesa, Musolinis niekad neigeria kavinėje arbatos, o taip pat nesistoja automobiliu, pravažiuodamas pro minios užtvindytas gatves.

Praeitį jis nevengdavo susidurti su žmonėmis, laisvai vaikščiodamas gatvėmis su savo prijaukintais liūtukais. Bet tai buvo prieš daugelį metų.

Šiandien dučas iš savo vilos Torlonijos ribų labai retai kur teisvyksta.

Su retomis išimtimis, Musolinis viešai pamatyti tegalima tik 1 retai.

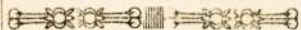

Lietuvos jaunimas liuoslaikiu.

je, Prancūzijoje ir Amerikoje ir šios valstybės yra priveristos sielosis Tolimųjų Rytų likimu, pamiršdamos Europą. Pasinaudodamas ta padėimi, Hitleris drąsiau diktuoja savo valią Europoje. Bet esti ir atvirkščiai. Kai Hitleris sukelia didesnį nerimą Europoje, tai palengvina situaciją Japonijai. Tai būtų antras saitas, kuris sieja Berlyną ir Tokiją. Tie saitai susieja šias valstybes į prieškomunistinį paktą, prie kurio vėliau prisidėjo ir Italija.

Tokiu būdu susidarė trikampis, prie kurio šių metų pradžioje, pridėjo dar ir Vengrija. Tačiau šis trikampis nėra pastovus ir tvirtas politinis elementas, nes jo partnerių keliai kartais esti net priešingi. Jau ne kartą iš jo, kaip iš maišo, buvo išlindusi yla. Užtenka prisiminti iki praėjusių metų rudens Vokietijos teikiama vispusiška karinė paramą Kinijai. Tačiau suderintas šio trikampio manevravimas Azijoje ir Europoje vis tik komplikuoja padėtį ir apsunčia didžiųjų valstybių gynimosi priemones, o paskutiniu metu šis trikampis pradėjo trauktyti už skverną Sovietus, Angliją, Prancūziją ir Ameriką. Japonija Tolimuose Rytuose jau lenda ant užpenčių visoms minėtoms valstybėms ir grąšo, kad jas iš ten visai išstums. Musolinis rizikuoja uždaryti vartus į Viduržemio jūrą ir savaip sutvarkyti Afrikos reikalus. O Hitleris sausio 30 dieną griežtai pareikalavo kolonijų arba laisvo eksporto ir žaliavų importo. Šitie planai, tai jau ne Austrijos ar Sudetų prijungimas. Tai jau lindimas į minėtų valstybių daržą. Sutikti su tuo, tai nerti sau kilpą ant kaklo. Bet gintis arba bent priešintis pavieniui, prieš jų agresingumą, nėra taip

arba jau įtaisytos arba skubiai taisomos slaptos karinės bazės. Jos, žinoma, nukreiptos prieš Angliją, Prancūziją ir, aišku, prieš Ameriką. Japonijos žygiai Kinijoje, Musolinio Viduržemio jūroje ir Afrikoje, Hitlerio kolonijų reikalavimai, tai durtvai prieš Vašingtoną, Londoną ir Paryžių. Dėl to, nors Ruzveltas daug kartų pasakė aštrių įspėjimų trikampiniui ir ypač Musolinui ir Hitleriui, tačiau joks jų taip nepaveikė ir nejerzino, kaip tariamasis paskutinis, kurį esą pasakęs slaptose karinėse senato komisijoje. Kaip žinome tarp kitko, esą Ruzveltas pasakęs, kad Amerikos sienos yra Prancūzijoje. Tiesa, tą posakį Ruzveltas užginčijo, bet... net po 4 dienų. Dėl to toksai užginčijimas lygus patvirtinimui. Iš to išeity, kad Amerika pasižada ginti Prancūzijos sienas. Tai jau būtų lyg ir antras trikampis. Dėl to Rymas ir Berlynas dabar plūsta Ruzveltą paskutiniaisiais žodžiais. Vieni jų laikraščiai Ruzveltą vadina didžiuoju taikos ardytoju(!), kiti žydu klapčiuku, o tretieji net pamišėliu degeneratu. Tas piemeniškas garbingo didžiosios valstybės vyro plūdimas yra suprantamas Jeigu Amerika sutiks išvieni eiti su Londonu ir Paryžiumi, tada šio trikampio pusėje susidarys tokia didelė karinė pajėga, prieš kurią nieks neatsispirs.

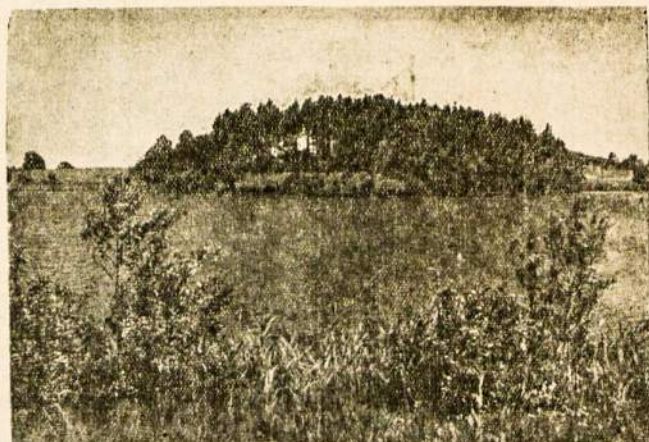
LUZ STOTIES LAIKRAŠČIŲ KIOSKE GALIMA GAUTI ĮVARIŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, ŽURNALŲ IR LAIKRAŠČIŲ.

čiu metu visai kitur. Antra — savo kelionėms jis naudoja išimtinai lėktuvą ar labai greitą, specialų automobilį. Trečia — jis dažnai naudojasi antrininko patarnavimu — jį pakeičia, da lyvaudamas oficialiuose pasimatymuose labai į jį patį panašus vyras. Ir pagaliau, ketvirta — Hitlerio gyvenimas prabėga nuo latiniuose išvažiavimuose: iš Berlyno į jo pilį kalnuose — Bercheshadoną, iš Bercheshadono į Miuncheną, iš Miuncheno vėl į Berlyną...

Viso to pasėkoje net ir ilgai Vokietijoje gyvenančiam pasikėsintojui labai sunku žinoti, kur randasi tam tikru momentu fiureris, juo labiau, kad uždrausta dėti apie jo keliones ar vizitus bet kokius pranešimus spaudoje.

Kad Hitleris turi antrininką, paaiškėjo visai netyčia. Kartą fiureris buvo pakviestas dalyvauti vienu laiku dviejose iškilmėse: plento Miunchenas — Zal-

Gražus mūsų Tėvynės vaizdas.

Vietos lietuvių gyvenimas.

ATIDARĖ NAUJĄ KRAUTUVĘ.

Vila Zelinoje netoli lietuvių bažnyčios p. J. Baužys atidarė naują krautuvę — restoraną. Naujoji J. Baužio krautuvė atidaryta jo neseniai pastatytoje nuosavyje namuose. P. Baužys yra energingas ir darbštus biznierių, todėl reikia tikėtis, kad naujoji jo krautuvė smarkiai augs ir progresuos.

Prieš tai p. Baužys turėjo krautuvę Bom Retiro rajone, kuri turėjo didelę lietuvių klientūrą. Kadangi Vila Zelinoje gyvena labai daug lietuvių tai ir čia p. J. Baužio krautuvė turės daug klientų.

Vilazelinietis.

LIETUVAITĖS GEROS TARNAITĖS.

S. Paulo ir kituose Brazilijos miestuose daug lietuvių tarnauja turtingose šeimose ir dirba įvairius namų ruošos darbus. Kadangi lietuvių pasižymi dideliu darbštumu ir sąžiningumu, tai jos visur ieškomos ir pagedaunamos.

Lietuvaitės tarnaitės S. Paulo mieste vidutiniškai uždirba nuo 120 ligi 150 milreisu mėnesiui su visu užlaikymu.

Lietuvaitė.

MAŽAS ATLYGINIMAS ANTARCTICA FABRIKE.

Daug lietuvių darbininkų dirba didžiausiame Brazilijoje alyvos fabrike Antarctica Paulista. Atlyginimas šiame fabrike visada buvo nedidelis. Net prieškrisiainiais laikais, kada visi kiti fabrikai mokėjo darbininkams geras atlyginimus, Antarctica mokėjo po 700—800 reisų į valandą.

Pabrangus alui daug kas tikėjosi, kad ir darbininkams bus nors kiek pakeltas atlyginimas, tačiau iki šiol darbininkai atlyginimo padidinimo nesulaukia. Darbininkams ir toliau mokamas nedidelis atlyginimas. Lietuviai darbininkai Antarctica fabrike uždirba tik pragyvenimui. Didelių atlyginimų gaunančių lietuvių specialistų šiame fabrike yra tik vienas kitas. Beveik visi paprasti darbininkai.

Darbininkas V-as.

MENO RATELIS „RYTAS“ IŠLEIDŽIA LEIDINĮ.

Teko patirti, kad lietuvių meno mėgėjų ratelis „Rytas“ ruošia spaudai vienkartinį leidinį savo organizacijos sukaktuvėms paminėti.

Prieš kiek laiko „Ryto“ organizacija leido tuo pačiu vardu mėnesinį žurnalą, kuris po trumpo laiko sustojo ėjęs dėl lėšų ir prityrusių bendradarbių stokos.

POETAS KLEMENSAS JŪRA IŠVYKO Į LIETUVĄ.

Kovo 7 dieną belgų laivu „Copacabana“ išvyko į Lietuvą „Lietuvio“ bendradarbis poetas Klemensas Jūra. Į Santos uostą po etą Kl. Jūrą palydėjo „Lietuvio“ redaktorius St. Vancevičius ir V. Degutis.

Poetas Kl. Jūra ir Lietuvoje

būdamas pažadėjo parašyti mūsų laikraščiui eilėraščių, apsakų ir straipsnių.

RIO DE JANEIRO LIETUVIAI PROGRESUOJA.

Rio de Janeiro iš viso gyvena apie tūkstantis lietuvių. Jie išsismėję po visą miestą ir priemiesčius. Didelė Rio lietuvių dalis yra amatininkai: staliai, batsiuviai, siūvėjai, šaltkalviai ir kitoki. Beveik visi lietuviai amatininkai neblogai uždirba, kiek galėdami taupo ir nuolat po truputį progresuoja. Nemaža lietuvių jau neblogai prasi gyvenę. Ypač gražiai progresuoja broliai Girniai, J. Adomavičius Dubauskas ir kiti.

Lietuviai darbininkai uždirba mažiau už amatininkus, bet ir pastarieji gyvena vidutiniškai. Tik šių metų vasaros karščiai labai vargina.

R-s.

Lietuvos moksleiviai iškilmėse.

Knygų skaitytojų dėmesiui!

1) CENTRALINIAM L. S. BR. KNYGYNE, - rua Bandeirantes 474, mokiniams ir suaugusiems keičia kasdien nuo 9 val ryto iki 6 val. vakaro. Vakaraš — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

2) DR. VINCO KUDIRKOS MOKYKLOS, Moka, rua Lithuania 13, suaugusiems knygos keičia mos antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais (vakaraš) nuo 6 iki 8 val. Mokiniai knygas keičia Mokyklos Vedėjo nurodyta tvarka.

3) D. L. K. VYTAUTO MOKYKLOS KNYGYNAS, Vila Bela, suaugusiems knygas keičia vakaraš: trečiadieniais nuo 6 val. iki 10 val. ir sekmadieniais nuo 8 iki 11 val. iš ryto. Mokiniams knygos keičiamos kasdien.

4) DR. J. BASANAČIAUS MOKYKLOS KNYGYNE, Vila Anastacio, mokiniams knygos keičiamos šeštadieniais tuoj po pamokų, o kitiems skaitytojams — pirmadieniais nuo 7 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. (vakaraš) ir šeštadieniais nuo 3 iki 3 val. 30 min. dienos metu.

5) Maironio mokyklos knygnas, Parque das Nações, knygos keičiamos mokiniams kasdien tuoj po pamokų, kitiems skaitytojams — antradieniais ir ketvirtadieniais /vakare/ nuo 6 iki 9 val.

6) Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro knygnas, rua da Mooca, 1719, atidarytas: pirmadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 17 iki 20 val. Knygų ėmimo taisyklės: Centro nariai ir ne nariai palieka užstato 50000, už knygų naudojimą sį Centro nariai nieko nemoka, o ne nariai moka 1\$000 į mėnesį.

7/ LIETUVIŲ KATALIKŲ BENDRUOMENĖS KNYGYNAS veikia: antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 19 iki 21 va.

Gyslų išputimai ir kojų žaizdos, gydoma be injekcijų ir operacijos DR. ADOLPHO FLAKS, Av. São João, 536 2° andar Tel. 4-5327 nuo 9—11 ir nuo 3 iki 6 val. v.

Ivairios Žinios.

KAUNE MIRĖ PROF. LIUDAS VAILIONIS.

Vasario mėn. 27 d. Kaune mirė Vytauto Didžiojo universitete ektra ordinarinis profesorius mokslininkas botanikas Liudas Vailionis, 53 metų amžiaus. L. Vailionis Lietuvos visuomenei buvo gerai pažįstamas ne vien kaip mokslininkas, bet ir kaip uolus ir nuoširdus visuomenininkas. Jis nuo 1920 metų nuolat dirbo Šaulių Sąjungoje, buvo Lietuva Pagražinti Draugijos steigėjas ir veikėjas ir dalyvavo eilėje kitų organizacijų. Kaip mokslininkas botanikas, gilus, šios srities žinovas, yra sukūręs eilę rimtų mokslinių darbų.

L. Vailionis gimė 1886 metais sausio 13 d. Mizerių kaime, ant gražaus Nemuno kranto, priešais Druskininkus. Gimnaziją baigė Lodzėje ir Krokuvoje; aukštusius mokslus išėjo Krokuvos universitete. Karo metu mokytojavo Radomo gimnazijoje.

SPORTAS

Dalyvaukime São Paulo plaukim

Galutinai nustatyta, kad didysis S. Paulo plaukimas įvyks kovo 19 d. rytą, o užsirašymas baigiasi kovo 15 d. Šiose rungtyne kviečiami dalyvauti ir geriausi „Lithuanijos“ plaukikai. Prašome visų skyrių valdybas suregistruoti norinčius dalyvauti sportininkus ir sąrašus pristatyti šio laikraščio redakcijai ne vėliau šio mėn. 14 d. vakaro.

STALO TENISO ŽAIDYNĖS.

Kovo 9 d. pasioaigė Sp. S-gos „Lithuania“ stalo teniso žaidynės. Kitame numeryje paskelbime visų kategorijų nugalėtojus.

Kovo 2 d. pasekmės:

A. Statkus 60 x M. Baltrušis 53, J. Hasleris 100 x Jesevičius 92, Urbanavičius 100 x Jurgutis 88.

Be to, Černiauskas ir Smalskis, neatvykus Butauskui ir Batučiu, laimėjo po tašką be rungtynių.

Kovo 7 d. pasekmės:

Kriauciūnas 60 x Černiauskas 41, St. Urbietis 100 x J. Hasleris 77, Urbanavičius 100 x Banys 90, Vasiliauskas 100 x Jurgutis 71, St. Urbietis 100 x Jesevičius 54

IŠ MOKOS.

Kovo mėn. 3 d. įvyko Sp. S-gos „Lithuania“ Mokos skyriaus naujai išrinktosios Valdybos posėdis. Tame posėdy Valdybos nariai pasiskyrė pareigomis ir priėmė kelis reikšmingus skyriaus vidaus gyvenimo liečiančius klausimus. Naujoji skyriaus Valdyba: Stasys Ivanauskas — pirmininkas, Hermanas Augaitis — vice-pirmininkas, Lionginas Gaigalas — izdininkas, Jonas Butvinskas — sekretorius, Julius Smalskis — sporto reikalų vedėjas ir Remoldas Smalskis — ūkvedis.

Praeitą sekmadienį skyriaus futbolo komandos turėjo rungtynes su „E. C. União Democrática F. C.“ Tai labai stiprus futbolo klubas. Nors teisėjas leido labai žiauriai žaisti (buvo sužeisti keli lithuaniečiai) ir mokiniečiams labai nesisekė [patys sau šimšė vieną įvartį], bet lietuviai gražiai atsilaikė. Pasekmės: antrosios komandos su žaidė lygiomis — 0 : 0, pirmoji pralaimėjo 1 : 2.

LITHUANIEČIAI S. PAULO STALO TENISO PIRMENYBĖSE.

Istojus „Lithuanijai“ Lygon (A. P. P. P.), lietuvių sportininkų tarpe kilo didelės susidomėjimas įvyksiančiomis S. Paulo stalo teniso pirmenybėmis. Lin kime lithuaniečiams šiose pirmenybėse, kuriose pirmą kartą dalyvaus kiek didesnis mūsų sportininkų skaičius, gražiai atstovauti lietuviams.

Labai keista, kad daugelis lietuvių sportininkų („Ryto“ ir „Bendruomenės“ organizacijų) kažkokiais „tautiniais sumetimais“ užsirašė šioms pirmenybėms Brazilų klubų vardu.

Jeraminiokas.

TREJOS RUNGTYNĖS

Kovo 5 d. Villa Belle „Lithuanijos“ skyrius turėjo futbolo rungtynes. Dvejuose turėjo Juvenil: vienas su „Paulista Juv.“ kuriam laimėjo I-ji — 2 : 1, II-ji — antiras su „Juvenil Florianta“, kurias laimėjo I-ji — II-ji — 1 : 1. Pirmosios nės įvyko brazilų aikštė, 9 val., antrosios — 3 val. lithuaniečių aikštėje.

Infantil, mūsų mažiukai iš ryto su „Inf. Parque Prudente“. Prisirinkę iš suaugusių žaidėjų, brazilai įstengė mūsiškių II-ją kovo nugalėti 3 : 2 pasekme. Šios nežaidė, nes priešui ko žaidikų.

Kitam sekmadieniui su lošimas su „Juv. Aimoré“ lithuaniečių aikštėje 8 val.

Kovo 19 d. sutarta žaisti „Juvenil Record Paulista“ lithuaniečių aikštėje. Kovo d. — su „Juv. Corinthia Ypiranga“ jų aikštėje.

Sportininkai

IŠ LIETUVOS...

— Europos krepšinio, pabėse, kurios įvyks gegužės Kaune, jau oficialiai sutūlyvauti septynios valstybės, kurinė užsirašė Vokietija. Kviama, kad šiose pirmenybėse dalyvaus didžiausias ligšiuo tybių skaičius.

— Iš Amerikos Kaunan ko lietuvių — sportininkų žytė, kuri labai gražiai įdė tautinėje olimpijadoje, specialybė sporte — plaukrepšinis ir lengvoji atletika. Ji atvyko treniruoti Lietuvos sportininkes.

— Kovo 15 d. Buenos Aires įvyksta visų Pietų Amerikos valstybių futbolo konferencija. Konferencijai vadovaus Brazilijos pirmininkas Rimet. Konferencijos svarbiausias klausimas — 1942 m. Argentinoje surengti saulio futbolo pirmenybės.

— Paryžiuje kovo 7 d. 21 prasadėjo taip vadinamos „dienų dviračių lenktynės“. Šiose lenktynėse dalyvauja 800 žmonių ir 6 užsieniečių komandų. Dalyvių tarpe yra įvykusių kelių tūkų lenktynių nugalėtojai.

— Rumunijoje futbolistams tautos lengvosios atletikos pirmenybės: 100 m. bėg. per 14 s, 1000 m. — 4 min., 2000 m. — 10 min., šuolis į tolį — 4,70 m., šuolis į aukštį — 1,05 m., rėmstumas /abiem rankomis/ — 1,50 m. Neturintiems šių normų bus leista dalyvauti futbolo pirmenybėse.

TIK LIETUVIŲ SKAITYTOJAMS

MAS VISKĄ ŽINOSI

Jeraminiokas.

Kokia moteris yra ideališ- kiausia?

Tas klausimas, gerbiamieji, yra labai sunkus ir gali sukelti galvos skausmą net vienuoliui be galvos.

Nežinau ar jūs girdėjote istoriją apie vienuolį be galvos. Reikalas eina apie vieną legendą, „kurią man pasakojo kūdikystės laiku, kai mėnulius sidabrino laukus ir švelnus vėjelis vos šiuždėno palmių lapus“, kaip sako populiarus Brazilijos rašytojas J. de Alencar. Vienas vienuolis, užmiršęs įžadus, įsimylėjo beprotiškai į vieną gražią merginą. Gražuolė taip pat užmiršdama dramatišką įžadą cojugo—vobis, jam atsakė tokiu pat jausmu. Po kurio laiko pakelėj atsirado du kreivi kryžiai ant kurių nebuvo jokio parašo. Reikia įsivaizduoti, kad prieš kryžių atsiradimą kur nors „vargingoj pirkelėj buvo trys būtybės“. Legendoj aiškiai minima, kad toliau keleiviai tamsiomis naktimis matydavo vienuolį be galvos jojant mulu. Legendą nesako, ar jam Otelo nukirto galvą, ar įsimylėdamas simboliškai jos neteko. Galvos netekimas beveik visur ir visose kalbose reiškia didelę meilę. Tačiau ir nusidėjėliai išteisina mi ar bent jiems mažinama bausmė, kai nusikaltamą darbą jie padarė būdami labai sujaudinti.

Kitados, rodos, meilę vadindavo ir „plaukų netekimu“, bent taip atsitiko Samsonui, kurio plaukus nurinko madame Dalila.

Daug nelaimingesis buvo Sv. Jonas, nes per Satomėją ištikro neteko galvos; jam išėjo ne taip, kaip kitų laikų ir kitiems Jonams, kurie tik figurališkai pameta galvas.

Po to kas čia pasakyta, gal jau pravartu bus rimtai išsirtarti kokia moteris yra ideališkausia.

Kažin koks Pigmalijonas padarė tokią gražią moters statulą, kad pats ją beprotiškai pamilo. Dievai pagailo Pigmalijono ir statulai suteikė gyvybę. Tačiau istorija nepasako ar jie-

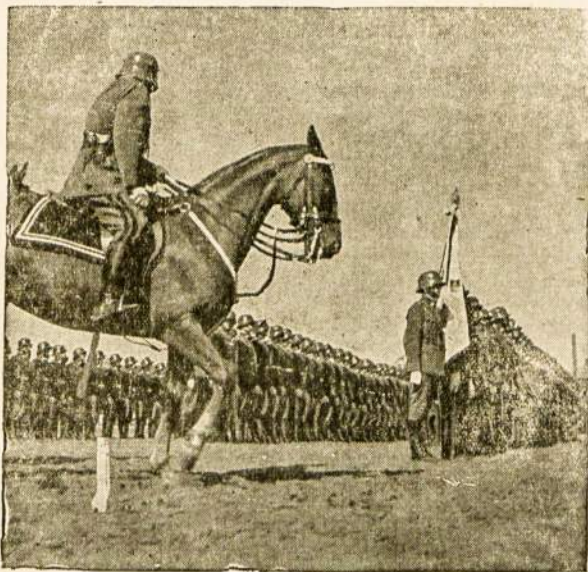
du vedė ir ar laimingai gyveno. Labai smalsu būtų išgirsti Pigmalijono nuomonę apie moteris.

Visai nemanau čia tvirtinti, kad vedybos nužudo meilę. Gal geriau bus pasakius, kad vedybos yra ligoninė, kurioj uždaro mi visi „netekę galvos“, arba susisiekiu policija, kuri tvarko neatsargius važiuotojus.

Kokia moteris yra ideališkausia? Pažinojau vieną objektą, kuris kartodavo, kad jo artimo žmona, kai to artimo nebūdavo namie. Ir tą savo nuomonę to-

atžvilgiais ideališkos moters, kaip iš visa sunku rasti visišką tobulybę bet kur, kūno ir dvasios atžvilgiu. Kartais pasitaiko koks iškilimas, dieviško vėjelio, pūstelėjimo, nenusakomas ir neapčiuopiamas. Tai yra tos fatališkos moters, kurios nuveda vyrus į baisiausias nelaimes, nors jos dažnai nėra kokios gražuolės: dėl jų karaliai meta sostus, įsivelia į kraujingas dramas ir tt.

Tačiau esti atsitikimų, kai idealas pasireiškia vienos moters asmeny. Tada tas idealas nėra įsivaizduojamas, neapčiuopiamas, nekūningas, bet visai ryškiai konkretizuojasi tos moters asmeny, kurios labai norima ar kurios ilgimasi. Noras

Šaunioji Lietuvos kariuomenė parade.

kartojo, kol vieną sykį grįžo namo visas gerai apveltas ir su apraišiotu marmūzu. Yra tokių, kurie tvirtina, kad moters idealas nepasitaiko viename asmeny, bet yra išsklaidytas tarp daugelio moterų. Jis yra vienos akyse, kitos veide, trečios šypsenoj, ketvirtos eisenoj, penktos balse, šeštos grakštume, žirdy, dvasioj ir tt. Žodžiu sakant, tai fragmentariška, išsklaidoma būtybė, kad nėra visais

yra grožio kūrėjas, kuris tikrą baidyklę paverčia į Rafaelio madoną. Taip pat ir ilgesys. Ilgesys lygina kūno ir dvasios trūkumas, kaip atstumas paisažo šurkštumui.

Jei paklausime neseniai tapusio našlio, kokia moteris yra ideališkausia, tikriausia jis nė nemirktelėjas atsakys, kad jo mirusioji žmona, ir čia pat skausmingai atsidus.

Sužadėtiniai, be abejonės, yra

o sužadėtinė. Tiesa, pasitaiko ir tokių subjektų, kuriems idealą sudaro jo sužadėtinės krautis. Tie labai reikalauja priešjungtuvinio liūdymo, tik ne sužadėtinės gydytojo, bet kraičio buhalterio. Tačiau tokie sužadėtiniai yra retesni, nors pastaraisiais laikais jų skaičius didėja. Aplamai imant, vis tik sužadėtiniai jo sužadėtinė yra ideliškiausia moteris. Kas abejotų, tegu pats pamėgina. Pasitaiko ir tokių žmonių, kurie kalba apie tai, ko neišmano, nors, iš kitos pusės, yra atsitikimų, apie kuriuos negalima kalbėti. Vieni elgiasi sulig teorija, kiti sulig praktika.

Gobineau iškėlė rasizmą.

Jei sužadėtinė yra ideališka moteris, tai dvi svarbios priežastys ją daro tokia. Pirmoji, tai ta, kad ji kristalizuoja tobulą moterį sužadėtinio vaizduotėj. Paskiau, sužadėtinė turi begalinių gabumų visais atžvilgiais prisitaikyti prie savo būsimojo vyro palinkimų, nelyginant kopijos popierius. Viena mano pažįstama įtikino savo sužadėtinį, jauną poetą, kad ji negalinti gyventi be poezijos. Sužadėtuvių laikas praėjo vien poezijas deklamuojant ir skai-

tant. Jaunikis nusipirko gražų albumą poezijoms, kuris buvo pavadintas: „Abiem drauge skaityti“. Ten turėjo būti surašomi gražiausi eilėraščiai, kuriuos turėjo skaityti laisvomis valandomis. Pabaigus sužadėtuvių poezijas, kiti lapai paliko balti, juos reikėjo vėliau užpildyti. Po trejų metų tas poetas, kuris davė muzoms ilgesnes atostogas, sumanė į albumą parašyti mažą poemą savo gimusiam sūniui. Jieškojo po visus pakampus veikalo „Abiem drauge skaityti“ ir niekur negalėjo rasti. Pagalios rado su-nešiotų skalbinių pintinėj. Sužadėtuvių poezijos ne dvasios ne-bebuvo, o keliuose likusiuose baltuose lapuose buvo tarnaitės įrašai: „nešvarūs baltiniai“...

VISI SKAITO TIK SENIAUSIĄ
IR DIDŽIAUSIĄ PIETŲ AME-
RIKOS LAIKRAŠTĮ „LIETUVIS“

KABOKLAS.

(Brazilijos provincijos gyventojas)

Visiems yra žinoma, kad me džiotojai mėgsta išgalvoti įvairių nebūtių dalykų. Ir tikina, kad tai jų pačių išgyventi nuotykiiai Tik jau menkai kas jiems beti ki.

Tačiau Brazilijos kaboklas — tai jau rekordų rekordas. Nese niai skaičiau tokį faktą. Kiek galėdamas vaizdžiau jį jums pa pasakosiu.

Tai buvo toli provincijoje (in teriore). Klebonas turėjo skubiai aplankyti ligonį. Vienintėlis ke lias buvo upė. Laivelis slenka švelniai per bangas kaboklo irkluojamas. Karšta. Nė mažiau sio vėjelio. Tamsūs debesys emė rinktis danguje ir retkarčiais žyberždavo žaibas. Pranašavo audrą.

Sėdėdamas vidury laivelio kle bonas tylėjo. Židrinėjo į vande-

nį ir jį supančius krantus. Už pakalyje sėdįs kaboklas degė noru pradėti kokią nors kalbą. Tačiau klebonas ir toliau tylė-jo. O jis, kaip ir kiekvienas ka boklas, jautė didelę pagarbą kle bonui, todėl jokių būdu nedrįso ardyti tylos. Labai nudžiugo, kuomet klebonas jo užklausė:

— Ar čia daug yra žvėrių me džioklei?

— Kadaisė yra buvę, klebone bet mes jau „apšlavėm“.

— Ar tu Nemrod'o sekėjas?

— !! ??

— Ar nemėgsti šautuvo?

— Atsiprašant, p. klebone, tai yra mano „cachaça“ (dėgtinė, be kurios joks kaboklas negali gyventi).

— O ar taikliai šaudai?

— Dar nepaleidau veltui nė vieno šovinio. Visa apylinkė tai-

žino.

— Na, ir ką gi tu nušaun? Gal elnią, „pačą“ ar paukštį?

— Prišaudau visko, klebone, tačiau mano specialybė — tai jau tigras (onča pintađa). Vie ną sykį, paklausk, ko tik nori, vienu šoviniu aš peršoviau tig-ro ausį ir koją.

— Oho! O kaip tai buvo?

— Mat, kuomet aš šoviau, tig ras užsinerėjo sau ausį pasika sytį.

Klebonas, jau skaitęs kelis kartus šį anegdota, saldžiai nu sijuoė. Tačiau nusidavė susido mėjes. Mat, melagingieji medžio tojai, o ypačiai kaboklai, la- bai greit užpyksta, jei jų pasa- koms netiki.

— Vieną kartą, klebone, nušo viau tigrą su tokia ilga uodega, kaip šis laivelis (canoa).

— Na, na...

— Tikrai, klebone. Paklausk, ką tik nori.

— O dar turi jo kailį?

— Prireikė pinigų — parda viau.

— Bet tikrai buvo tokia ilga uodega?

— Gal būt buvo kiek ilgesnė, bet jau trumpesnė — niekuo met.

Klebonas negalėjo ilgiau iš- tverti ir nusigrėžė į kitą pusę; reikėjo gerai pasijuokti. Matyt, kaboklas yra girdėjęs daug pa sakų apie ilgauodegius tigrus.

Pasidarė tvanku. Net alsuoti buvo sunku. Žaibavo, tačiau dar negriaudė. Kaboklas pradėjo ir tis sparčiau.

— Bus audra, klebone.

Ir tartum tų žodžių paskatin- tas pasigirdo griausmas. Kabok las išsigando.

— „Cruz. Credo!“ O kas gi čia?

— Mat, ten aukštai yra tokie dideli drakonai, jie kartais susi peša. Tuomet vienas į kitą šau do.

Šis kaboklas dar nieko neži- nojo apie elektrą. Tai kaip gi jam išaiškinti apie jos atsiradi- mą ir žaibą? Reikia aiškinti, kaip mažam vaikui.

Tai išgirdęs kaboklas, drebė damas paklausė:

— O žmonėms tie drakonai nieko nedaro?

— Ne. Jie tiktai šauda kartais į laivelius, kuriuose yra mela gių.

Kaboklas susičiaupė. Atrodė, kad jo sąžinė netvarkoj. Jeigu tie drakonai nesugyvena su me lagiais, tai jie galėjo ir apie jį atsimiti. Nejaugi klebonas me- luoja?

Dar nespėjo geriau apgalvoti, kai pasigirdo jau visai arti griausmingas trenksmas. Kabok las iš baimės net suriko. Nega lima abejoti. Klebonas sakė tei singai. Jau nebeto!... Gali šau ti stačiai į jį...

— Tamsta klebone! Ponas kle bone!

— Kas yra?

— Uodega nebuvo tokia ilga, kaip laivelis. Buvo kaip pusė jo.

— Irkluok.

Kaboklas dar sparčiau irkla- /Pabaiga 8 pusl./

Simas Bakšys.

Šiaurėje nuolat darosi šilčiau.

Tyrinėjimais nustatyta, kad šiaurės klimatas nuolat kinta — jis kaskart darosi šiltesnis. Ledų riba Ledinuotajame vandeny ne vis labiau ir labiau traukiasi į šiaurę. Sakysim, senesniais laikais nuplaukti tiesiai laivu į Pranciškaus Juozapo žemę buvo visiškai neįmanoma, nes ir vasaros metu vandenynas buvo pilnas ledo. Tuo tarpu jau 1932 metais vienas nedidelis laivukas priplaukė Pranciškaus Juozapo žemę. 1933 metais Sov. Rusijos Mokslų Akademija paskelbė tokią jdomų dalyką. Mezenės miestas dar prieš šimtą metų šulinius kasdavo ištaisus metus esant įsiai žemei, nes ir vasaros metu pašaląs neišdavo. Tuo tar-

vys, atšilus vandeniui, pradeda nusikelti labiau į šiaurę.

Kodėl vyksta šitas klimato pasikeitimas, nežinoma. Manoma, kad žemėj yra tam tikri klimatiniai svyravimai. Juk mokslo yra nustatyta, kad senovėj, gilioj senovėj yra vykę milžiniški klimato kitimai: Europa yra buvusi tai ledų apimta, tai sužaliudavo vešli augmenija. Nus tatyta, kad dar prieš keletą tūkstančių metų šiaurėj yra buvusi žymiai aukštesnė temperatūra, negu dabar. Temperatūra vis smuko ir smuko, darėsi šalčiau ir šalčiau. Tačiau dabar vėl ima kilti. Kylant temperatūrai ir gyvybė joje galės būti vešlesnė.

Vyras antrą kartą vedė savo žmoną.

Muravose 1911 m. vienas jau-

iš karo sužeistas ir gyveno kaip invalidas. Dabar, turėdamas 59 m. amžiaus, jis nutarė antrą kartą sukurti šeimą. Pasiskelbė laikraščiuose, ir po kiek laiko gavo iš Elzės S. pasiūlymą, kuri taip pat jau buvo pamiršusi pirmąsias nesėkmingas vedybas. Tik, gavusi iš buvusio vyro atsakymą, pažino jį, tačiau apie tai jam nieko nesakė. Valteris N. buvusios žmonos nepažino ir po poros mėnesių antrą kartą paprašė jos rankos. Tik vestuvių dieną, kai turėjo būti atlikti visi formalumai, viskas paašėjo. Keletą minučių jaunikiš abejojo — vesti antrą kartą su nuosavą žmoną, ar pabėgti nuo altoriaus? Jis pasirinko nuomonę pirmąją ir po 27 metų pertraukos vėl vedė buvusią žmoną.

Tomo Munei tragedija.

22 metus nekaltai iškalbėjęs Tomas Munei yra plačiai pagarsėjęs. Juo domisi, apie jį rašo, ir, gal, tas domėjimasis padės surasti dar ne vieną Tomą Munei.

1917 metais jaunas, gyvas, energingas Tomas Munei, darbininkų organizacijos sekretorius, buvo visam gyvenimui patalpintas Sent Kventano kalėjime, Kalifornijoje. Tuo skandalingu teismo sprendimu jau tada labai piktnosį jautri visuomenė.

Dabar, po 22 metų, išėjo žilas senukas, nuo laimės ir laisvės oro apsvaigęs, kuris turi būti ražo žmonos prilaikomas, kad galėtų praeiti pro 250 tūkst. žmonių minią, kuri susirinko jo pamatyti ir karališkai pasveikinti. Milijonai radio klausytojų klausė per radio jo kalbos, bet jį buvo tokia negarsi, kad sunku buvo girdėti ir su dažnomis keilių minučių pertraukomis. Toje kalboje jisai padėjo visiems tiems, kurie per tą laiką tvirtai tikėjo jo nekaltumu.

Paprastas darbininkas Tomas Munei, Bernardo Sou pasakymu nuo savo laiku virtęs lazda, kuria darbininkai pliekė Jungt. Am. Valstybių vyriausybę. Prezidentas Vilsonas buvo pasky-

ręs jo bylos peržiūrėjimą, šimtai parlamentarų rūpinosi jo paleidimu ir vienok Tomas Munei turėjo iškalėti 22 metus.

Visą laiką jo paleidimu rūpinosi motina, mirusi prieš dvejus metus, ir nesulaukusi savo laisvo sūnaus. Ji rašė apie 60 malonės prašymų gubernatoriui, nuolat kėlė tą klausimą spaudoje, vadovavo čekų, kiniečių, egiptiečių, vokiečių, anglų ir kt. darbininkų galingoms demonstracijoms su reikalavimu paleisti Tomą Munei.

Ką tas Tomas Munei padarė? — Nieko. 1916 m. birželio 16 d. San Francisco gatvėmis žygiavo kareiviai eidami į didelį susirinkimą, kuriame turėjo būti raginama Jungt. Am. Valstybių vyriausybė stot karan prieš Vokietiją. Demonstruojančių žiūrėjo didžiulės žmonių minios. Staiga sprogo bomba. 10 užmuštų ir 40 sunkiai sžeistų.

Policija stebuklingai greit „sučiupo“ kaltininką. Juo negalės būti kas nors kitas, kaip aršus karo priešininkas ir pavojingas darbininkų organizatorius Tomas Munei, nors kiekvienas suprato, kad atentatas galėjo būti tik vokiečių darbas. Įtarimas padarė kaltininku. Atsirado tariamų liudininkų, kurie nemirkėdami tvirtino policijai reikalingus parodymus. Laikę namų kratos rado pas Munei kažkokius baltus mitelius, kuriuos be jokio analizo pripažino sprogstama medžiaga.

Jį nuteisė mirti. 16 savaičių jisai praleido mirties kameroje. Kiekvieną dieną jo prižiūrėtojai gretimoje mirties kameroje bandė elektrinį mirties krėsulį. Jo motinos pastangomis mirties bausmė buvo pakeista kalėjimu ligi gyvos galvos.

1933 m. jo procesas buvo atnaujintas, bet jį išteisino tik del 10 žuvusių laike katastrofos Jo byla labai rūpinosi demokratas Ruzveltas, bet tik tapus Kalifornijos gubernatorium demokratų partijos Olsonui, pasisekė paleist Tomą Munei.

JUOKAI

TEISINGAS KREDITORIUS.

— Gal tamsta paskolinsi man šimtą milių? — prašo vienas pažįstamas kitą.

— Aš noriu būti teisingas, paskolinsiu tamstai 50 milių ir abu tada turėkim po lygiai nuostolių. — sako prašomasis.

SUMANUS SEKLYS.

Kai konsuliarinis skyrius negalėjo surasti vienos stambios paveldėtojos, buvo pavesta tai atlikti vienam seklui. Po kiek laiko jis ateina pas savo šefą, kuris jį klausia:

— Na, ar suradai tą moterį?

— Taip.

— Kur ji dabar?

— Mano kambary.

— Kaip tai? Tamstos kambary?

— O gi aš ją vedžiau.

GALIMA IR ŠITAIP PASAKYTI

— Aš neisiu su tavim kartu pro duris, nes ten gatvėj stovi mano siuvėjas, — sako Jonas Petri.

— Kodėl, — klausia Petras.

— Matai, čia mažas nepatogumas: prieš metus siudinau pas jį drabužius, ir jis man dar tebėra skolingas kvitą.

ABU LABU TOKIU.

Tarnautojas: — Aš... aš norėjau pasakyti, jog mano žmona sakė, kad aš pasirašyčiau vienai dienai atostogų.

Viršininkas: — Aš ir sakau tamstai, jog turiu paklausti savo žmonos, ar galėsiu tamstos prašymą išpildyti.

ABU KALTI.

Vyras: — Ar aš nesakiau, kad nedelsk besirengdama, — matai dabar pavėlavom į traukinį!

Žmona: — Ar aš tau nesakiau kad taip nelėk į tą traukinį, — matai, kiek dabar teks laukti kito traukinio!

Vaikų Kampelis

Tėvynė.

Tu graži, tėvyne,
Puiki auksakasė,
Kur smūtkeliai rymo,
Kur dainuoja sesės.

Čia žalia palaukė
Ir dangus, kaip linas,
Čia rugiai išplaukia
Varpom sidabrinėm.

Čia žaliuoja rutos,
Žydi rugiagėlės, —
Vai tai gera būti
Savo tėviškėlėj.

P. Drevinis.

Stebuklingas burtininkas.

Gyveno vargšas žmogelis Vėželis. Jis mėgdavo gerai pavalgyti, bet neturėjo iš ko. Ėmė galvoti, iš kur čia jam pinigų užsi dirbus. Galop sugalvojo. Pasidirbdino didelę lentą. Lentoje

parašė: „Esu stebuklingas burtininkas ir viską žinau“. Tą lentą pakabino prie savo lūšnelės.

Tuo tarpu vienam ponui pradžio labai daug pinigų. Paskelbė atiduosiąs pusę prazuvusių pinigų tam, kas nurodys, kur jie yra. Vėželio kaimynai, norėdami iš jo pasitytioti, pranešė ponui, kad jų kaimynas Vėželis esąs didelis burtininkas ir viską žina.

Atvažiavo ponas. Žiūrė — iš tikrųjų, kabo iškaba, o joje parašyta „stebuklingas burtininkas“. Nudžiugęs ponas sako:

— Važiuk pas mane ir pasakyk, kur yra mano pinigai, tai tau pusę tų pinigų atiduosiu, o jei nepasakysi, tai mirtinai biziū užkaposiu.

Persigando Vėželis. Bet nieko nepadarėsi, reikia važiuoti. Jis ir sako ponui:

— Gerai, važiuosiu, tik maionėkit leisti pasimti! su manim ir savo pačią Magdute.

Ponas sutiko.

Atvažiavo pas poną. Ponas liepė burtininką gerai pavaisinti.

Burtininkas pamatęs tarną įnešant dubenį gardaus valgio, užmiršo ir apie savo nelaimę ir truktelėjęs pačią sako.

— Tai bus pirmas (reiškia patiekalas). Tarnas, kuris buvo su kitais tarnais pono pinigų pavogęs, labai persigando. Grįžęs pas draugus, sako:

— Žinote, tas burtininkas, iš tikrųjų, viską žino. Kai tik mane pamatė, tuoj kužtelėjo savo pačią, kad aš esu pirmas pinigų vagis.

Eina antrasis tarnas su dubeniu valgio. O Vėželis truktelėjo žoną ir sako:

— O ir antrasis! Tai gerai!

Tarnas dargi pabalo iš baimės. Grįžęs viską draugams pasakojo.

Eina trečiasis su dubeniu. O Vėželis vėl truktelėjo pačią ir vėl sako:

— Žiūrėk, kaip puiku! Jau ir trečias!

O čia ir ponas bejeina.

— O ką, burtininke, ar jau žinai? — klausia ponas.

— Tuoj, tuoj, — atsakė persigandęs Vėželis.

Tuo tarpu įėjo ketvirtasis tarnas pats didžiausias vagis, vėžių dubeniu nešinas. Norėdamas įsitikinti, ar tas burtininkas iš tikrųjų viską žino, paklausė:

— Pasakyk, kas yra dubenyje, jeigu turi viską žinai?

Vėželis nusiminė ir suaimanavo:

— Oj, Vėželi, vargše Vėželi...

Išgirdęs tai tarnas iš išgąsčio dargi dubenį žemėn išmetė. Jis merkė Vėželiui akimi, kad išėitų su juo į priemenę. Vėželis išėjo. O priemenėje laukė visi tarnai. Jie prisipažino jam pinigų pavogę, parodė, kur yra paslėpti ir prašė nesakyti ponui, kad jie buvo pavogę. Vėželis sutiko.

— Šviesiausias pone, — tarė jėjęs į valgomąjį Vėželis, — tuoj ponui pasakysiu, kur yra pinigai, tik suvalgysiu vėžius.

Ir, iš tikrųjų, suvalgęs pietus, Vėželis nuvedė poną ir parodė pinigų. Pono būta teisingo. Ką pridėjo, tą ištesėjo — davė Vėželiui pusę atrastųjų pinigų.

Grįžęs namo, Vėželis gerai gyveno, tik sudegino savo iškabą, kad kartais kokios bėdos nepadarėtų.

Surašė Dilgė.

Žvirblis ir katinas.

Kartą važiavo ūkininkas į malūną. Maiše atsirado skylė ir truputis miežių išbyrėjo. Išalkę žvirbliai strimagalviais puolė prie jų. Visi prilesė iki valiai ir dar liko vienas grūdėlis. Senis žvirblis, žiūrėdamas į tą grūdėlį, tarė:

— Jūs, mano vaikeliai, neišmanote, ką iš to grūdo galima padaryti. Aš žinau, — pasidarysiu alaus ir linksmai papuotausiu.

Kaip tarė, taip ir padarė. Nusinešė jis grūdą prie upės ir pamerkė. Trūko tik apynių. Nedelsdamas nuskrido į lazdynus ir suradęs grįžo su apyniais prie upės, kur mirko grūdas.

Sumaisė visa, — ir gavo skanaus alaus. Gėrė, gėrė žvirblis (Pabaiga 8 pusl.)

PRISIEKUSIS VERTEJAS.
MIGUEL OCOUGNE
 Rua 15 de Novembro Nr. 193. Tel. 2-6393

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va. kontraktus, visokius fiidėjimus ir t. t.
 Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilytybės įgijimui.

Daktaras
A. Jazara-Snege
 (Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, ve nerijos ir moterų ligos.
 Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.
LADERA PORTO GERAL 12 sobr. (kampus Boa Vista ir 25 de Março) 2 andar, salas 4 e 5. Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Tel. buto 2-5068.

PRISIEKUSIS VERTEJAS
DR. WLADIMIR DE THIME
 Rua Direita Nr. 36 Tel. 2-6255

Pasalina visas kltutis juridineje srity. Kas turite reikalų brazilų istaigose, kreipkitės į advokatą De Thime. Daro dokumentų vertimus ir interior, prisijunčiant norimus išversti dokumentus ir 25000 pinigais.

Dr. Paulo Licciardi
Santa Casa Gydytojas-Operatorius
 SKILVIO, KEPENŲ, UTERO, OVARIJŲ, MĖNESINIŲ PER TURBACIJOS, HEMORAGIJOS, SINTO ir venerinių ligų gydymas, REUMATIZMAS ir vyrų bei moterų chroniška ir aštri GONOREJĄ gydoma pagal naujausius medicinos pro česius. Egzema, kojų prakitavimas, cukraus liga. Bendras gydymas: anemijos, liesumo, negalavimų, lytiško silpnumo ir t. t. Bendras chirurgija.
 Konsultorija ir gyvenamoji vieta RUA SILVA PINTO, 444 Priėmimas nuo 11 iki 12 val. ir nuo 15 ligi 20 valandos vakaro. Tel. 5-4175. KVIEČIAMAS VYKSTAI NAMUS BET KURIA VALANDA DIENĄ IR NAKTĮ.

Dr. Adolpho Taubkin
ADVOKATAS
 (Diplomuotas São Paulo fakulteto)
 Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
 Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5.
 Telef. 2-4214, Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 v. v.
 KALBA LIETUVIŠKAL.

PIJAUS RUTKAUSKO
 VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA
„ROYAL“
 Atlieka darbą greitai, sąžiningai, gražiai, punktualiai ir pigiau negu kitur. Siuvama pagal naujausių madų modelius. LIETUVIAMS NUOLAIDA.
 Didelis įvairiausių medžiagų (vietinių ir užsieninių) pasirinkimas.
 SIUVAME IR ISSIMOKĖJIMUI LABAI LENGVOMIS SALYGOMIS. UŽEIKITE ĮSITIKINTI!
 Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.

Seniausia lietuviška siuvykla mūsų kolonijoj.
 Medžiagas perka didelėmis partijomis, todėl ir kostiumai mūsų siuvykloje pigiau, kaip kitur.
 Taip pat turime gatavų kostiumų ir kelnų vilnonės medžiagos po 388000, pusvilnonės — 188000 ir brimo medžiagos kelnės nuo 68500.
 Didelis pasirinkimas gatavų darbinų rūbų.
 Kaune diplomuoto siuvėjo JUOZO ŠIKTOS Siuvykla „KAUNAS“, Rua Duque de Caxias Nr. 40, S. Paulo. (prie Sorocabano st.)

DANTISTAS
JOSE LEVKOVITS
 Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo. Tel. 5-4954.
 Diplomuotas Europoje ir São Pauly, su daugelio metų praktikos. — Blombuoja dantis už 108000 su parcelana, arba sidabru. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 58000 Atidaryta dieną ir naktį.

Vokiečių fotografiją istaiga „BERNARDO“
 Isteigta 1890 metais.
 Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiniame, o taip pat su dažais.
 Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.
ARTHUR SCHMIDT
 Rua S. Caetano, 447 (sen. nr. 111). Tel. 4-5576 S. Paulo

Alfaiataria Estan

Stasio Šiktos Siuvykla „Estan“

RUJA CONCEIÇÃO, 79-A (prie Luz stoties) Tel. 4-1940 yra žinoma visai lietuvių kolonijai. DIDELIS PUKIAUSIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS. DARBAS GREITAS IR SĄŽINGINGAS. Prie siuvyklos veikia moteriškų rūbų skyrius, kur siūvami paltai ir kostiumai. Ši siuvykla atidare skyrių ant rua, Dr. Almeida Lima, 19.

SKELBKITES TIK „LIETUVY“

Lietuviška Spauštuvė
BALTICA
 Labai pigiai ir gražiai atlieka visus spauštuvės darbus.
 Lietuviams nuolaida.
 Užeikite įsitikinti
A. BUMBLIS
 R. João Theodoro, 194
TEL. 4-2640

Lietuviškos muzikos ir dainos koncertai
 Gautos iš Kauno naujausios lietuviškos plokštelės (Demonstruojamos su garsiakalbe mašina)
SEKMADIENIAIS, ŠVENTADIENIAIS IR VISOMIS DIENOMIS NUO 2 VALANDŲ DIENOS! VAKARAIŠ STYGU ORKESTRAS (TRIO)
 Lietuvių Užeigoje
BAR RIO BRANCO
 Rua Visc. Rio Branco, 461 Tel. 4-2435 S. Paulo.

Dr. M. BARMACK
 «Santa Casa» ligoninės Chirurgijos Daktaras.
 Bendra klinika ir chirurgija. Vias, urinarinis. Traktamento das ulceras de estomago e duodeno.
KUNSLTORIA
 Rua Prates 39, 4º and. apart. 16. nuo 4 iki 6,30 val. vak.
 Gyvenamoji vieta: rua da Graça, 193. Tel. 5-5843.

„Lietuvis“ ir lietuviški laikraščiai pardavinėjami.
 SAO PAULO MIESTE:
 1. Ant Largo da Sé prie laikrodžio ir «bondžių» galerijos; 2. Prie centralinio pašto laiptų ir kampana Bom Retiro rajone; 3. Baužio krautuveje; 4. Silva Pinto ir Rua J. Paulo laikraščiu kioske; 5. José Paulino vaistinėje; 6. Genevieviaus Krautuveje; 7. prie Luz tilto; 8. Luz stoties kioske; 9. Mokos rajone; 10. Rua da Mooca ir Av. Presidente Barros kampana laikraščiu kioske; 11. Dr. V. Kudrifkos mokykloje; 12. BELOS HORIZONTOS Rajone; 13. Vygelio Krautuveje; 14. Vytauto Didžiojo mokyklyje; 15. ANASTAZIJOS rajone; 16. Lappo stoties (Lapoje); 17. Kirilato kė Krautuveje ir pas Skadą; 18. TEIR BRAZ stoties kioskuose; 19. SAO CAETANO stoties kioske; 20. PARQUE DAS NAÇÕES Maifronio lietuvių mokykloje; 21. SANTOS MIESTE; 22. Santos stoties kioske; 23. RIO DE JANEIRO MIESTE; 1. Pas p. Ramanauskus, rua Bella 130 ir pas Polykarpa Labedeva, av. Mém. de Sa, 110

Daržai išsimokėjimui
 500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central do Brasil, C.A.I.C. skirsto ir parduoda už mažą išsimokėjimo mokėtį didelį daržą — ahacara — kur yra tūkstančiai šių medžių: Pe reiras, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, Laranjeiras ir daugelį kitų vaismedžių. Išsimokėjimui parduodamas geras namas iš kiti pastatai su žemės sklypais. Dažis daržų su geru malkų malkų, kurį galima parduoti po 500 reitų metra. Traukiniai išeinr iš stoties Norte: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14, 30.
 Raštinė: Rua São Bento 17. Tel. 2-7549, S. Paulo. Sekmadeniais: teirautis prieš stotį Carvalho de Araujo krautuveje pas Antonio Kirsten.

LIETUVIŠKA SIUVYKLA
DR. BORIS CHIPAIKOFF
„SUIV“
 Siuva vyriškus ir moteriškus rūbus, kostiumus, paltus ir t. t.
 Didžiausias įvairių medžiagų pasirinkimas.
 SIUVAME IR ISSIMOKĖJIMUI TIK PO 208000 T MĖNESI. Mūsų siuvykloje galite pasiūti rūbus ir neturėdami pakankamai pinigų.
 Centras: Skyrius:
 Rua da Mooca, Pr. Julio Mesquita, 3027. Tel. 2-8854 ir 60. Tel. 4-5015

Laivokortės i Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis
 Duodame patarimų visais išetvybės klausimais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba. Darome pinigines perlaidas į Lietuvą litais per Lietuvos Banką. Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.
CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA Ikurta 1900 m.
 Rua Maua 207 kamp. rua Conceição prie pat Luz st
 Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000:0000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai. Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro, sekmadeniais tik ligi 12 val.

Lietuva trečia karta laimėjo Tarptautiniam Teisme.

Vasario mėn. 28 dieną Tarptautinis Teismas Hagoje paskelbė sprendimą Lietuvos — Estijos byloje už Panevėžio — Saldutiškio siaurąjį geležinkelį. Hagos Tribunolas, smulkiai susipažinęs su byla, pripažino estų nesvarstytiną, ir tuo būdu estų pretenzijas atmetė. O tos pretenzijos nebuvo mažos, nes jos siekė 14 mil. litų su 6% nuo 1937 metų sausio 1 dienos; taigi iš viso 16 milijonų litų.

Bylos aplinkybės buvo tokios. Prieš karą Rusijoje veikė „Rusijos Šalutinių Geležinkelių Bendrovė“, kuri buvo pastačiusi ir siaurąjį Panevėžio — Saldutiškio geležinkelį. Tai buvo rusiška bendrovė. Kilus revoliucijai ir Rusijoje įsigalėjus bolševizmui, visi privatinių bendrovių turtai buvo nusavinti (konfiskuoti), o pačios bendrovės likviduotos. Daugelis žmonių nuo bolševikų pabėgo į užsienius, kai kurie suskubo išsivežti bent dalį turto ar vertybės popierių.

Suprantama, kad vertybės popieriai jau neturėjo vertybės, nes jie neatstodavo realaus turto, kuris buvo valdžios konfiskuotas. Grupė mišnėtos „Rusijos Šalutinių Geležinkelių Bendrovės“ akcininkų taip pat pabėgo į užsienius ir išsivežė dalį akcijų. Vėliau jie savo tarpe sužinojo ir 1923 metais Estijoje įsteigė naują bendrovę. Ši bendrovė skelbėsi esanti teisėta įpėdinė Rusijoje buvusios geležinkelių bendrovės, kuriai priklausė ir Panevėžio — Saldutiškio geležinkelukas. Suprantama, kad estiškoji bendrovė nebendė kreiptis į Sov. Rusiją, kad jai gražintų buvusios „Rusijos Šalutinių Geležinkelių Bendrovės“ turtą, bet ji atsiminė, kad rusiška bendrovė priklausė Panevėžio — Saldutiškio geležinkelukas, kurį dar 1919 metais iš vokiečių okupacinės valdžios perėmė Lietuvos susisiekimo ministerija, kaip Rusijos valdiš-

ką nuosavybę. O kaip žinome, pagal 1920 metų liepos 12 d. taikos sutartį, Sov. Rusija visą Rusijos turtą bei įrengimus, kurie paliko Lietuvoje, pripažino Lietuvos nuosavybe, kaip daliną atlyginimą už tuos nuostolius, kuriuos Rusija lietuvių tautai padarė karo metu ir prieš karą.

Kadangi estiškoji bendrovė tiksliai įsikūrė 1923 metais, o jos tariamą turtą Lietuva perėmė 1919 metais, ir kad ši bendrovė nepajėgė įrodyti esanti buv. rusiškos bendrovės įpėdinė, tai Hagos Tribunolas jos pareiškė Lietuvos pretenzijas, paremtas ir estų vyriausybės, atmetė ir pripažino net nesvarstytinas. Tuo būdu Lietuva laimėjo ir šią, jau trečią bylą Tarptautiniam teisme.

Pirmąją bylą turėjo 1931 metais su Lenkija. Tada lenkai skundė Lietuvą, kad ji neteisėtai yra uždariusi susisiekimą Kaišiadorių — Lentvaravo geležinkelių (tarp Kauno ir Vilniaus). Tada Hagos Tribunolas pareiškė savo nuomonę, kad Lietuva turi teisę taip elgtis, ir tuo iš dalies pripažino Lietuvos pretenzijas į Vilnių, nes tas susisiekimas buvo nutrauktas dėl Vilniaus okupacijos.

Antrą bylą Tarptautinis Teismas išsprendė 1932 metais birželio 24 dieną. Šį kartą bylą iškėlė Vokietijos vyriausybė, kaltindama Lietuvą neva Klaipeidos statuto sulaužymu. Tribunolas pripažino, kad Lietuva elgėsi teisėtai ir statuto nesulaužė. Dabar gi tas pats Tarptautinis Teismas pripažino Lietuvos teisėtą nusistatymą ir dėl Estijos pretenzijų nepripažinimo. Šios bylos laimėjimu Lietuva ne tik išvengė stambios sumos sumokėjimo, pagal nepagrįstą estų reikalavimą, bet ji Lietuvai turi ir didelės moralinės reikšmės. Trečią kartą laimėjimas Aukštajam Tarptautiniam Teisme rodo, kad Lietuva visur laimi, kur klausimai sprendžiami bešališko teismo ir kad

Lietuva brangina teisėtumą ir moka jį apginti. Jei Lietuvai vienur ar kitur yra tekę nusileisti kaimyniniuose santykiuose, tai tiksliai jėgos persvarcų įtakoje. O jėga, deja, dažnai nesiderina nei su teise, nei su teisingumu.

SVETIMŠALIŲ LEGALIZACIJA.

Techniškas ir greitas, dokumentų paruošimas.
 Direktorius — ANSEIMO DE OLIVEIRA
 Vedėjas — OLIVIO NOVAES.
 RUA JOÃO BRICOLA, 10 7-o andar sala 735. Predio Pirapitinguy Telef. 3-4390. S. PAULO. Nuo 8-12 val. ir 14-18 val. kasd.

PATARTINA ŽI-NOTI.

Kiekvienam komersantui yra privaloma įstoti į JUNTA COMMERCIAL. Svetimšaliams įstojantiems į Junta Comercial yra reikalaujama pateikti legalizacijos dokumentus. Visus šiuos dokumentus priuošia AGENCIA RALICKAS. Taip pat rašomi įvairūs prašymai. Priimami dokumentai vertimui. Tarpininkauja atmainime soferių motoristo knygučių. Esant reikalui išaiškinti Carteira de Identidade, išrūpi nama už 43\$000. Visi kreipkitės minėtai reikalais į AGENCIA RALICKAS, rua dos Gusmões, 324, /netoli Gabinete de Investigações/.

(Pabaiga iš 6 pusl.) ŽVIRBLIS IR KATINAS.

ir pasigėrė: negali ant kojelės nustovėti, vis svirdinėja, vis griuvinėja.

Paupyje medžiojo katinas. Pamatė jis girtą žvirblį, tykiai priklauzė ir nutvėrė už uodegos. Nuvėręs nubėgo į aikštelę ir jau rengėsi pusryčiauti. Žvirblis iš baimės tuojau prablaivėjo, maldauti ėmė katną jį paleisti. O katinas nė klausyti nenori.

— Kad jau piasai mane, tai nors prieš valgant nusiprausk — sako gudruolis žvirblis.

Katinas padėjo žvirblį ant atmenėlio ir jau rengėsi prausti žvirblis tik purpt ir nuskrido karklyną. Katinas suprato, kad žvirblis jį prigavo ir davė sau žodį niekuomet prieš valgant nesiprausti. Jis, berods, ir dabar taip daro.

A. Akstinas.

Lietuviams kolonistams vienintėlė proga

Skubiai parduodama 150 alkeirių geros žemės su mišku tik po 100\$000 už alkeiri išsimokėjimui perkant grynais pinigais daroma dar nuolaida.

Puiki vieta, sveikas klimatas, pirmos rūšies žemė tinkanti įvairioms ūkio kultūroms. Nuosavybės dokumentai pilnoje tvarkoje.

Zemė randasi prie pat vokiečių kolonijos Santa Maria, São Paulo estate. Šioje vietoje žemės kaina 300\$000 — 400\$000.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis: PRACA DA SÉ NR. 14 SOBRELOJA, Informacijas teikiame ir raštu. Galima klausimais ir lietuviškai.

Paieškojimai.

Ieškomas Stasys MARTINONIS gyvenęs Plaštakos dvare, Balninkų valsčiuje? Ukmėrgės apskrityje. Jis į Braziliją atvyko 1914 metais.

Ieškomas Antanas MANDEIKA gyvenęs São Paulo, Rua Newton Prado, 114. Jo žmona apie ieškomąjį neturi jokios žinios jau nuo 1935 m.

Ieškomi Antanas MATEIKA ir Šimas ČIŽAUSKAS, kurie anksčiau gyveno São Paulo, Rua da Mooca, 431-A Restorante „Patricia“.

Kas žino ieškomųjų gyvenamosios vietos adresus arba apie jų likimą malonėkite pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo šiuo adresu: Consulado da Lituania, S. Paulo Rua Aureliano Coutinho, 88.

(Pabaiga iš 5 pusl.)

KABOKLAS.

vo. Šį kartą dar arčiau trenkė — Ponas klebone!
 — Klausau.
 — Tigras turėjo uodegą kaip ir visi kiti.

Kadangi klebonas buvo nusigrįžęs nugara į kaboklą, tai turėjo progos smagiai pasijuokti iš kaboklo kvailumo. Didėjant ir artėjant griaušiniui — tigras uodega trumpėjo. Klebonas buvo bepradedęs manyti, kad jeigu dar kartą sugriautų tai tigras būtų visai be uodegos, kaip tik tuo momentu pasigirdo juokas visiškai arti trenkimas. Kaboklas, visiškai išbalęs, sudejavė:

— Ponas klebone!
 — Klausau.

— Aš... aš... klebone, dar niekuomet nenušoviau jokio tigras. Aš... net ir šautuvo neturiu.

— Irkluok' sau.
 Kaboklas nusiraminęs atsistatė so. Netrukus audra praėjo.

SKATYK IR PLATINK

„LIETUVI“

DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Efigenia)
 Telef. 4-0316

Vidujinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinika. Visiškas genorejos išgydymas per 10—15 dienų su garantija. Konsultorija atidaryta iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

SOFERIŲ MOKYKLA IR DESPAsANTAS

Išrūpina leidimą automobiliams, taip pat įvairius leidimus iš estado ir municipinių istaigų, raso įvairius prašymus, išrūpina dokumentus soferiams ir konduktoriams, daro pasų ir dokumentų vertimus, įgauna pasams vizas ir naturalizacijos dokumentus. SVETIMŠALIŲ LEGALIZACIJA ir t. t. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus.

Rastinė:
 Rua Lib. Badaró, 314
 Sobreloja-sala 6 tel. 2-6974

Soferių mokykla:
 Av. Rangel Pestana, 1010.

LIETUVIAI IR SVETIMŠALIAI,

Pasų vertimas tik \$5800

Interiorą: siunčiame legalizuotą vertimą registruotame laiske. Už vertimą i interiorą reikia prisiųsti 1\$5000.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

Dr. Genoplos Moreira da Silva

RUA DIREITA, 64 (3 andar sala 1) Tel. 2-0226 S. Paulo.

Lietuvių Dėmesui

SIUVYKLA

„RŪBAS“

Siuvami rūbai sulig naujau sia mada, darbas atliekamas diplomuoto ir su didele praktika siuvėjo. Darbą atlieku sąžiningai ir už jį atsakau. Didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų; galima kreiptis iki 9 val. v. ir sekmadieniais.

Atsakomasis siuvėjas

JONAS ČIŽINAUSKAS

67 Avenida Zelina 67

